Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesinde Tıp Eğitimi ve Bilişimi Ana Bilim Dalının Son 3 Yıldaki Faaliyetleri

The Activities of the Department of Medical Education and Informatics in Van Yüzüncü Yıl University Faculty of Medicine in the Last 3 Years

Mehmet Emin LAYIK[a]

[a]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Tıp Fakültesi,
Tıp Eğitimi ve Bilişimi ABD,
Van, TÜRKİYE

Yazışma Adresi/*Correspondence:*
Mehmet Emin LAYIK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Tıp Fakültesi,
Tıp Eğitimi ve Bilişimi ABD,
Van, TÜRKİYE
eminlayik@gmail.com

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:
Layık ME. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesinde Tıp Eğitimi ve Bilişimi ana bilim dalının son 3 yıldaki faaliyetleri. Özcan N, Layık ME, editörler. Tıp Fakültelerinde Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalının Yeri ve Önemi. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.13-9.

ÖZET Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi 1992 yılında kurulmuştur. İlk mezunlarını 2001 yılında veren fakültemiz 1000'den fazla aktif öğrencisi ile eğitimine devam etmektedir. Tıp Eğitimi ve Bilişimi ana bilim dalına (TEBAD) ilk öğretim üyesi Kasım 2016'da atanmıştır. TEBAD geçen 3 yılda eğitim ve idari anlamda fakültenin rehberi, hafızası olmuştur. 24 saat öğrenciler ile iletişim halinde olup eğitimin belirli bir standart içinde gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıp eğitimi; eğitim programı; faaliyet

ABSTRACT Van Yüzüncü Yıl University Faculty of Medicine was established in 1992. Our faculty, which gave its first graduates in 2001, continues its education with more than 1000 active students. The first academic member of the Department of Medical Education and Informatics was appointed in November 2016. This department has been the guide and memory of the faculty in terms of education and administration in the past 3 years. It is in contact with students 24 hours a day and contributes to the development of education within a certain standard.

Keywords: Medical education; educational programme; activity

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Tıp Fakültesi, 1992 yılında 3837 sayılı kanun ile kurulmuş olup, ilk öğrencilerini 1995 yılında almış ve ilk mezunlarını 2001 yılında vermiştir. Fakültemiz; Temel Tıp Bilimleri (15.000 metrekare), Araştırma ve Uygulama hastanesi (50.000 metrekare) olmak üzere toplam 65.000 metrekare kapalı alana sahiptir. Fakültemizde 30 Profesör, 37 Doçent ve 96 Dr. Öğretim Üyesi olmak üzere toplam 163 öğretim üyesi eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Yine Fakültemizde 2019-2020 eğitim-öğretim yılında; Dönem (Sınıf) I'de 257, Dönem II'de 178, Dönem III'de 154, Dönem IV'de 166, Dönem V'de 136 ve Dönem VI'da 118 olmak üzere toplam 1009 öğrencimiz tıp eğitimi almaktadır.

Fakültemiz 44 poliklinikten ve 11 laboratuvardan oluşan araştırma hastanesi ile şehrimiz ve bölgemiz insanına hizmet vermektedir. Fakültemiz bünyesinde Temel Tıp, Dâhili Tıp ve Cerrahi Tıp Bölümlerine bağlı 42 Ana Bilim Dalı çalışmalarına devam etmektedir. 42 Ana Bilim Dalından bir tanesi olan TEBAD ise Van YYÜ Rektörlüğünün 17.05.2005 tarih ve B.30.2.YYÜ.0.00.00.00/488.508 yazısına binaen Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 08.06.2005 tarih ve 011854 sayılı kararı ile kurulmuştur. TEBAD'na sırasıyla Aile Hekimliği ve Biyoistatistik Ana Bilim Dalı başkanları vekaleten Kasım 2016 ya kadar başkanlık etmiştir. Ana bilim dalına ilk öğretim üyesinin atanması 07.11.2016 tarihinde olmuştur.

Bu makalede Van YYÜ Tıp Fakültesinde sürdürülen mevcut mezuniyet öncesi tıp eğitimi programının özellikleri, TEBAD'nın amaç hedefleri ve TEBAD'nın son 3 yıldaki fakülte içi bazı faaliyetlerinden bahsedilecektir.

EĞİTİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ

Eğitim Programı, fakültemiz vizyon ve misyonu doğrultusunda oluşturulmuştur. Eğitim programı genel olarak Harden tarafından geliştirilen (SPICES) tıp eğitimi değişiminin çerçevesini oluşturan, öğrenci merkezli, problem çözmeye yönelik, entegrasyonu sağlanmış, topluma dayalı, seçmelilerin yer aldığı, sistematik bir eğitim modeli özelliği göstermektedir. Eğitim programı modeli ilk üç yılda organ sistemleri zemininde entegre edilmiştir (yatay entegre). Genel olarak dönem I ve II de sistemlerin normalleri, dönem III sistemlerin anormalleri üzerinedir. Dönem IV ve V klinik stajlar şeklindedir. Dönem VI aile hekimliği dönemi ise klinik stajlar ve saha çalışmalarını içermektedir (Tablo 1).[1]

Ayrıca program topluma yönelik eğitim hedeflerine sıkça yer veren bir içeriğe sahiptir. Eğitim programında interaktif uygulamalar şeklinde klasik dersler, küçük grup çalışmaları, laboratuvar uygulamaları, klinik beceri eğitimi, hasta başı uygulamalar gibi farklı eğitim yöntemleri kullanılmaktadır. Tıp eğitiminde bir hekim adayının sahip olması gereken tüm mesleksel beceriler 2017 yılından bu yana Mesleksel Beceri Laboratuvarı'nda maketler üzerinde yapılandırılmış bir eğitim modeli ile 16-20 kişilik gruplar halinde öğrencilere öğretilmektedir.

Fakültemizin ölçme değerlendirme sistemine gelince; Faz 1 olarak isimlendirilen dönem I, II ve III'te ortalamaya göre sınıf geçme sistemi uygulanmaktadır. Ders kurulları ortalaması 60 ve üzeri olan öğrenciler üst sınıfa geçebilmektedir. Dönem IV'e geçmeden önce tüm geçen kurulların notları en az 50 ve ilk üç yılın ortalaması 60 olmak zorundadır. Faz 2 olarak isimlendirdiğimiz dönem IV ve V'te uygulanan zorunlu ve seçmeli staj ile Faz 1'de uygulanan seçmeli ders programının geçme notu 60'tır (Tablo 2).[2]

TIP EĞİTİMİ VE BİLİŞİMİ ANA BİLİM DALININ AMAÇ VE HEDEFLERİ

Fakülte kurulunun 25.07.2018 tarihinde yapılan toplantısında ana bilim dalının amaç ve hedefleri şu şekilde belirlenmiştir.

AMAÇLARI

1) Tıp eğitimi ile ilgili çağdaş gelişmeleri izlemek,

2) Tıp eğitimi programlarını toplum gereksinimlerine göre geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak,

3) Fakültemizde eğitim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalarda danışmanlık yapmak ve önerilerde bulunmak,

4) Fakültemizde verilen tıp eğitimini değerlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak,

5) Genelde tüm tıp fakültelerinde, özelde fakültemizde eğiticilerin eğitimi çalışmalarını izlemek ve bu konuda fakültemizde belirlenecek stratejilere katkıda bulunmak,

6) Eğitim teknolojileri alanında araştırma yapmak, yeni ve uygun eğitim teknolojilerinin fakültemizde uygulanmasına yönelik önerilerde bulunmaktır.

HEDEFLERİ

1) Fakültemizde tıp eğitiminin niteliğini geliştirmek, bu konuda ulusal ve uluslararası düzeyde önde gelen merkezlerden biri haline gelmek,

2) Tıp eğitiminde eğitim teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmak,

3) Tıp eğitimi alanında ulusal ve uluslararası toplantıların düzenlenmesine katkı sağlamak ve bu toplantılara katılmaktır.

TIP EĞİTİMİ VE BİLİŞİMİ ANA BİLİM DALININ SON ÜÇ YILDAKİ BAZI FAALİYETLERİ

YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİĞİ

Fakültemizin yönetmeliği ana bilim dalımızın önerisi doğrultusunda tekrar gözden geçirilmiş ve 2017 yılında ana hatlarında şu değişiklikler yapılmıştır.

- 6 ayrı dönem olarak tanımlanmış olan 6 yıllık eğitim süresi; Faz 1 klinik öncesi dönem (Dönem I, II ve III), Faz 2 klinik uygulamalar dönemi (Dönem IV ve V) ve Faz 3 intern hekimlik dönemi (Dönem 6) olarak 3 faza ayrılmıştır.

- Eski yönetmelikte her öğrenci dönem I, II ve III te ki her bir ders kurulundan ayrı ayrı geçmek zorundaydı. Bir ders kurulundan dahi geçme notunun altında not alarak kalan öğrenci bir sonraki yıl tüm dersleri tekrar almak durumunda kalıyor idi. Bu da yüksek notlar alıp ortalaması iyi olan fakat bir dersi kötü geçtiği için tekrara kalan öğrenciler üzerinde yıkıcı etkiler yaratıyordu. Şu anki yönetmeliğimizde öğrenci eğer ders kurulları ortalaması geçme notunun üzerinde ise kalan derslerini alttan alabilmektedir.

- Yine yönetmeliğe şartlı geçme notu eklenmiştir. Ders kurulları ortalaması ile geçebilen öğrencinin bazı kurulları 50-60 arası olabilir ve sınıfını geçebilir (Tablo 2). Fakat her bir öğrenci faz 1'i bitirebilmesi için tüm kurul derslerinden en az 50 olmak zorundadır. Faz 2'ye geçerken alttan ders alabilme durumu yoktur.

TABLO 1: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi 2002-2003, 2014-2015 ve 2019-2020 eğitim öğretim yılları eğitim programı.

2002-2003	2014-2015 (1)	2019-2020 (1)
Dönem 1	Dönem 1	Dönem 1
Hücre Bilimleri I	Tıbbi Bilimlere Giriş	Tıbba Giriş
Hücre Bilimleri II	Hücre I	Hücrenin Temel Yapısı
Hücre Bilimleri III	Hücre II	Hücre ve Genetik
Hücre Bilimleri IV	Hücre III	Doku ve Kas İskelet Sistemi
Doku Biyolojisi	Kemik ve Eklem	Kan ve Lenf Sistemi
		Seçmeli 1
		Seçmeli 2
		Fakülte Sosyal Seçmeli
Dönem 2	Dönem 2	Dönem 2
Kas ve Sinir Dokuları	Kas ve Sinir Dokuları	Dolaşım ve Solunum Sistemi
Kan ve Dolaşım Sistemi	Kan-Lenf Dokusu ve Bağışıklık Sistemi	Sindirim, Met. ve Endokrin Sistem
Solunum Sistemi	Solunum ve Dolaşım	Ürogenital Sistem
Sindirim ve Metabolizma Sistemi	Sindirim ve Metabolizma Sistemi	Merkezi Sinir Sistemi
Sinir ve Duyu Sistemi	Nörokomite	Hastalıkların Temelleri
Endokrin ve Üreme Sistemleri	Genitoüriner ve Endokrin Sistemi	Seçmeli 3
Hastalıkların Biyolojik Temeli		Seçmeli 4
Dönem 3	Dönem 3	Dönem 3
Hematoloji- Onkolji	Halk Sağlığı	Deri ve Kas-İskelet sistem Hastalıkları
Enfeksiyon	Hastalıkların Biyolojik Temeli, Neoplazi ve Bakteriyoloji	Merkezi Sinir Sistemi ve Duyu Hastalıkları
Gastrointestinal Sistem	İnfeksiyonHastalıkları, Viroloji	Dolaşım ve Solunum Sistemi Hastalıkları
Dolaşım ve Solunum Sistemi	İmmünoloji vr Genetik	Sindirim Sistemi Hastalıkları
Endokrin Sistem	Lenfo-Hematopoetik Sistem ve Solunum Sistemi	Endokrin, Metabolizma, Kan ve
Ürogenital Sistem	Dolaşım Sistemi	Lenf Sistemi Hastalıkları
Halk Sağlığı	iGastrointestinal Sistem-Endokrin Sistem ve Metabolizma	Ürogenital Sistem Hastalıkları
Nörolojik Bilimler ve Psikiyatri	Ürogenital Sistem	Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri ve
Kas- İskelet Sistemi	Nörolojik Bilimler, Psikiyatri ve Kas-İskelet Sistem	Kliniğe Giriş
		Seçmeli 5
		Seçmeli 6
Dönem 4	Dönem 4	Dönem 4
İç Hastalıkları	İç Hastalıkları	İç Hastalıkları
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Genel Cerrahi	Kadın Hastalıkları ve Doğum	Kadın Hastalıkları ve Doğum
Çocuk Cerrahisi	Genel Cerrahi	Genel Cerrahi
Göğüs ve Kalp-Damar Cerrahisi	Kardiyoloji	Kardiyoloji
Kadın Hastalıkları ve Doğum	Göğüs Hastalıkları	Göğüs Hastalıkları
Göğüs Hastalıkları	Kalp ve Damar Cerrahisi	Kalp ve Damar Cerrahisi
Enfeksiyon Hastalıkları		Göğüs Cerrahisi
		Seçmeli 7-8
Dönem 5	Dönem 5	Dönem 5
Nöroloji	Psikiyatri	Psikiyatri
Psikiyatri	Ortopedi	Adli Tıp
Dermatoloji	Enfeksiyon	Nöroloji
Göz Hastalıkları	Üroloji	Beyin Cerrahisi
KBB	Nöroloji	KBB
Ortopedi	Radyoloji	Göz Hastalıkları
Üroloji	KBB	Dermatoloji
Radyoloji	Dermatoloji	Plastik Cerrahi
FTR	Göz Hastalıkları	Ortopedi
Kardiyoloji	Beyin Cerrahisi	Anesteziyoloji
Beyin Cerrahisi	FTR	FTR
Anesteziyoloji	Göğüs Cer.	Üroloji
Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi	Anestezi	Acil Tıp
Seçmeli Staj	Plastik Cerrahi	Çocuk Cerrahisi
	Kardiyoloji	Kalp ve Damar Cerrahisi
	Göğüs Hastalıkları	Göğüs Cerrahisi
	Adli Tıp	Enfeksiyon
		Seçmeli 9
Dönem 6	Dönem 6	Dönem 6
cuk Sağlığı ve Hastalıkları	Acil Hekimlik	Acil Tıp
İç Hastalıkları	Adli Tıp	Adli Tıp
Halk Sağlığı ve Aile Hekimliği	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Kadın Hastalıkları ve Doğum	İç Hastalıkları	Aile Hekimliği
Acil Hekimlik	Genel Cerrahi	İç Hastalıkları
Genel Cerrahi	Kadın Hastalıkları ve Doğum	Kardiyoloji
Psikiyatri	Psikiyatri	Genel Cerrahi
Seçmeli	Seçmeli Staj	Kadın Hastalıkları ve Doğum
		Psikiyatri
		Seçmeli 10-11

TABLO 2: Fakülte sınavlarının değerlendirilmesinde kullanılan puanlar, notlar, dereceler ve katsayılar.

Puanlar	Katsayılar	Notlar
Geçer Notlar		
A	4	86-10
B	3	70-85
C1	2	60-69
Şartlı Geçer Not		
C2	1	50-59
Geçmez Notlar	Açıklama	
F1	Devamsız, genel ve bütünleme sınavlarına girme hakkı yok.	
F2	Sınava girme hakkı olduğu halde sınava girmedi.	
F3	Sınav değerlendirmesi 0-49 arasında olan, başarısız.	
E	Mazeretli geçmez.	

■ Dönem IV ve V te önceki yönetmelikte devamsızlık hakkı bulunmamakta idi. Faz 2 Klinik uygulamalar adı verilen bu dönemlerde %20 devamsızlık hakkı yönetmeliğe eklenmiştir.

■ Faz 2 içinde bir öğrenci herhangi bir stajdan kaldığında yıl sonunu beklemeyip dönem içi başka gruplar ile bütünlemeye girebilmesinin önü açılmıştır. Bu bütünleme hakkı herhangi bir ders kurulu/stajdan kalıp dönem uzatan öğrencilerimizin internlik dönemi veya dönem 5 için yıl sonunu beklemelerinin önüne geçmiştir.

Yönetmelikte değiştirilen ana maddeler bu şekilde olup öğrenci lehine uygulamalar ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır. Mevcut yönetmelik 06.09.2017 tarihinde resmî gazetede yayınlanmıştır.[2]

ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTE MERKEZİ ÖĞRENCİ BİLGİ SİSTEMİNE (OBS) ENTEGRASYONU

2017-2018 Eğitim Öğretim yılından önce tüm ders, kurul, staj ve not işlemleri tıp fakültesi öğrenci işleri üzerinden yürütülmekte idi. 2016-2017 sezonunda öğrencilerden alınan geri bildirimlerde ders AKTS'lerinin sistemde olmamasından kaynaklı olarak burs, kredi, yurt dışı transkript denkliği gibi konularda mağduriyetlerin yaşandığı görüldü. Bu durum dekanlığa sunulup ve merkezi öğrenci işleri ile görüşülerek öğrencilerimizin OBS'ye entegrasyonu sağlandı.

SEÇMELİ DERSLERİN EKLENMESİ

Seçmeli dersler, öğrencilerin tıp veya tıp dışı ilgi çeken konularda kendilerini geliştirmelerini sağlayan derslerdir. Bilindiği gibi tüm öğrencilerin tek bir ilgi alanı yoktur. Farklı bilim ve sanat dalları öğrenciye bilgi, görgü, tatmin gibi olumlu duygular kazandırır. Bunun için TEBAD olarak çalışmalar yaptık. Fakülte ve bölümlere sadece resmi yazı yazıp cevap beklemek yerine birebir ziyaretler yaparak öğretim üyelerinden fakültemiz için dersler açılmasını sağladık. Tıp Fakültesi dışında ki öğretim üyelerimizden çok olumlu geri dönüşler almaktayız. Tedrici olarak 3 yılda seçmeli ders yüzdemizi hedef olan %10 seviyesine yaklaştırdık (Tablo 3-5). Faz 1 de tüm üniversite hocalarımızın olduğu dersler (Tablo 6), Faz 2'de fakültemiz ana staj derslerinin yan dal uygulamaları ve Faz 3'te de küçük staj diye tarif ettiğimiz branşlar seçmeli ders olarak verilmektedir.

GERİ BİLDİRİMLERİN TOPLANMAYA BAŞLANMASI

Geri bildirim, günlük hayatımızda yer alan ve öğrenme süreci açısından önemli olan bir kavramdır. Basit haliyle geri bildirim, bir davranış hakkında bilgi vermedir. Neyin nasıl yapıldığı üzerine alınan geri bildirim, öğrenme ve gelişmede önemli unsurlardan birisidir. Bir performans ya da davranış hakkında, o performansın ya da davranışın onaylanıp gelişmesini sağlayacak bir harekete öncülük eden geri bildirim sayesinde birey, davranışı hakkında edindiği bilgiyi amacına ulaşmak üzere değiştirebilir ya da gerekli düzenlemeleri yapar.[3] Böylece gerektiği durumlarda farklı yaklaşımlar planlar.

TABLO 3: 2016-2017 eğitim öğretim yılındaki dönemlere göre seçmeli ders AKTS oranları.

Dönem	Toplam AKTS	Seçmeli AKTS	Seçmeli AKTS % si
Dönem I	60	0	0
Dönem II	60	0	0
Dönem III	60	0	0
Dönem IV	60	0	0
Dönem V	60	0	0
Dönem VI	60	4	6,7
TOPLAM	360	4	1,1

TABLO 4: 2019-2020 eğitim öğretim yılındaki dönemlere göre seçmeli ders akts oranları.

Dönem	Toplam AKTS	Seçmeli AKTS	Seçmeli AKTS % si
Dönem I	60	6	10
Dönem II	60	6	10
Dönem III	60	4	6,7
Dönem IV	60	6	10
Dönem V	60	3	5
Dönem VI	60	4	6,7
TOPLAM	360	29	8,06

TABLO 5 Son 5 yılın seçmeli ders yüzdeleri.

Eğitim Öğretim Yılı	Toplam Seçmeli Ders AKTS si	Seçmeli Ders AKTS yüzdesi
2016-2017	4	1,11
2017-2018	12	3,33
2018-2019	16	4,44
2019-2020	29	8,06

TABLO 6: 2019-2020 Dönem I seçmeli dersler.

Klinik Öncesi Araştırmalarda Deney Hayvanları uygulamaları
Tıpta Enzimler
Beyin Ölümü
Medikal Fizik uygulamaları
Bilim Felsefesi ve Tıp Tarihi
Moleküler Tıpta Tedavi Yaklaşımları
Tıbbi Terminoloji ve Terimlerin Okunuşu
Halk Sağlığını Etkileyen Konular
Genobilim Alanında Gelişmeler
Fonksiyonel Anatomi
Temel Sağlık Sosyolojisi
Biyoteknolojik Uygulamaların Bilimsel, Sosyal ve Etik Sonuçları
Damgalama, Ayrımcılık ve Tıp
Artistik Anatomi
Fizyoloji Okumaları I
Arapça
Mantıksal İmmünoloji
Radyoterapide Dozimetri
Gelişimin Temelleri
Biyokimyada Temel Teknikler
Biyokimyada Bilimsel Çalışma Alanları
Yardımcı Üreme Teknikleri
Araştırma Metodolojisi
Tıpta Fotoğrafçılık
Tıbbi Atık Yönetimi
Makale Özeti Yazma
Mikroskoplar ve Mikroskobik İnceleme Yöntemleri
Üç Boyutlu Yazıcılar ile Katı Modelleme
İşaret Dili
Türkiye'nin Değişen Nüfus Yapısı
Medikal İngilizce
Hadisler Işığında Sağlık
Sultan II. Abdulhamit Döneminden Cumhuriyet'in İlanına Kadar Tıp Alanında Yapılan Çalışmalar
Hikmet-İ Felsefe ile Hikmet-İ Kur'aniyenin Muvazenesi

Kaliteli eğitimin en önemli göstergelerinden biri, alınan eğitimin düzeyi ve standardizasyonun sağlanmış olmasıdır. Bunun için son 3 yıldır fakültemizde Ana bilim dalımız öncülüğünde geri bildirimler toplanmakta, analizleri yapılmakta ve sonuçları resmi yazı ile bölümlere gönderilmektedir (Tablo 7, Şekil 1). Geri bildirimler yazılı olarak alındığı gibi komite sonrası 1 saatlik ders şeklinde sınıfta sözlü olarak ta alınıp tutanak altına alınmaktadır.

TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARININ FAZ 1'E ENTEGRE EDİLMESİ

Temel hekimlik uygulamalar listesi Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı - 2014'te (ÇEP), yeterlikler, semptomlar/durumlar, çekirdek hastalıklar/klinik problemler ile birlikte tıp eğitimi uygulamalarının dört ana dayanağından birisi olarak listelenmiştir.[4] Fakülte eğitiminin ilk üç yılında daha çok laboratuvar ortamlarında ve simüle ortamlarda, son üç yılında ise klinik ortamlarda ve sahada gerçekleştirilmesi önerilen bu uygulamalı eğitimlerin içerik ve asgari öğrenim düzeyi de bu listede belirtilmiştir. Ulusal ÇEP Temel Hekimlik Uygulamalarını, altı alt başlık altında gruplandırmış (Öykü alma, Genel ve soruna yönelik fizik muayene, Kayıt tutma, raporlama ve bildirim, Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler, Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar, Koruyucu hekimlik ve toplum hekimliği uygulamaları) ve 136 tane uygulama becerisini tanımlamıştır.

Fakültemizde 2017-2018 Eğitim Öğretim sezonu öncesinde bu becerilerin teorik eğitimi önerildiği gibi ilk üç yılda (preklinik dönem) yapılmakta fakat pratik uygulamaları, klinik stajlar içinde gösterilmekte idi. Fakat olması gereken öğrencilerin erken dönemde hastane ortamını görmeleri ve bu uygulamaların teorik ve pratik eğitimini almalarıdır. Farklı fakültelerin uygulamalarını gerek sanal ortamda gerekte yerinde gözlem yoluyla inceleyerek ve sonrasında müfredat komisyonu toplantılarında görüşerek temel hekimlik uygulama becerilerinin Faz 1 içinde eğitimine başladık. İlk yıl 136 beceriden 23 beceri, 2019-2020 eğitim yılında da 40 beceri dönem II ve III te ki ilgili kurullara entegre edilmiştir. 2020-2021 eğitim yılında ise dönem I içinde de bazı beceriler yer alacaktır. Temel hekimlik uygulamalarının ölçme değerlendirmesi ilk yıl ayrı bir ders gibi yapılmış fakat devam eden yıllarda komite içine entegre edilmiştir.

SORU İNCELEME KOMİSYONUNUN İPTAL SORU ORANLARINA ETKİSİ

Son 3 yılda fakültemiz eğitim komisyonları daha düzenli toplanır hale gelmiştir. Belirli sürelerle toplanması sağlanan komisyonların mezuniyet öncesi ve sonrası eğitim ile ilgili karar ve uygulamaları etkin hale gelmiş, süreklilik kazanmıştır.

TABLO 7: Soru 1: Stajın başlangıcında stajın öğrenim hedefleri tanımlanmıştır.

	Acil Tıp (%)	Adli Tıp (%)	Aile Hekimliği (%)	Pediatri (%)	Dahiliye (%)	Genel Cerrahi (%)	Halk Sağlığı (%)	Kadın Doğum (%)	Kardiyoloji (%)	Psikiyatri (%)
Hiç Katılmıyorum			11,1	19,6	6,3			13,5	4,5	2,9
Katılmıyorum	11,1	6,7		23,9	25,0	8,9		32,4	22,7	8,6
Kararsız	25,9	6,7	14,8	13,0	39,6	13,3		27,0	9,1	11,4
Katılıyorum	37,0	20,0	48,1	39,1	18,8	53,3	40,9	13,5	31,8	57,1
Kesinlikle Katılıyorum	25,9	66,7	25,9	4,3	10,4	24,4	59,1	13,5	31,8	20,0

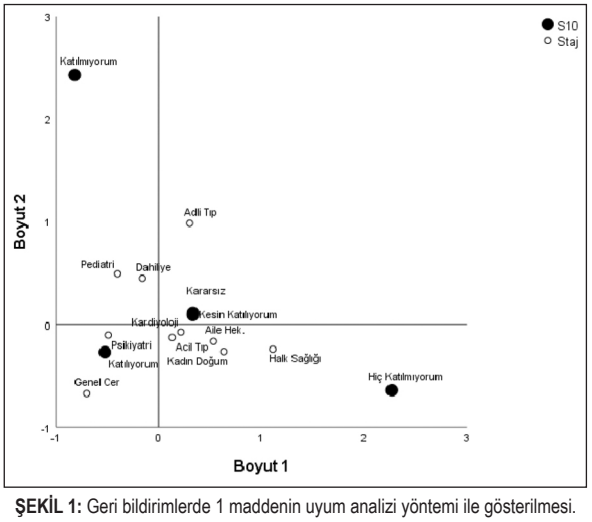

ŞEKİL 1: Geri bildirimlerde 1 maddenin uyum analizi yöntemi ile gösterilmesi.

Tablo 8'de bu komisyonlardan etkisini nicel verilerle ölçebildiğimiz "Soru İnceleme Komisyonu" nun final ve bütünleme sınavları öncesi yaptığı soru incelemeleri sonucunda sınavlarda iptal edilen soru sayıları paylaşılmıştır. En sık tespit edilen hatalardan olan şık tekrarı, eksik şık ve imla hatalarının başka gözler tarafından fark edilmesinin yanında olumsuz soru kökü, komite dışı soru, 'hepsi-hiçbiri' şıkkını içeren sorular gibi çoktan seçmeli sorularda yapılan hatalardan dolayı soruların öğretim üyelerine geri gönderilmesi ve düzeltilmesi sağlanmıştır.

SONUÇ

Ülkemizde Tıp Eğitimi alanındaki çalışmaların uzun bir geçmiş vardır. Fakat Tıp Eğitimi üzerine yoğunlaşma, 1990'lı yılların sonlarında Dünya Tıp Eğitimi Federasyonunca düzenlenen Dünya Tıp Eğitimi Kongresince kabul edilip yayınlanan Edinburgh bildirgesi sonrasında başlar.[5] Devamında Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tavsiye kararı (1998) ile kurulmaya başlanan Tıp Eğitimi ana bilim dalları içinde fakültemiz TEBAD ilk 10 yıl içinde kurulan ana bilim dalları arasındadır. Fakat daimî kadrolu öğretim üyesinin atanması yaklaşık 10 yıl sonra olmuştur.

TEBAD'larının işlevleri, tıp alanının diğer alanında olduğu gibi araştırma, öğretim ve hizmet sunumudur. Bu işlevlerinin kapsamı sürekli profesyonel gelişim ve sürekli tıp eğitimi, lisans ve mezuniyet sonrası eğitimini kapsamaktadır.[6] Bu bağlamda bölümümüz fakültemizde eğitimi sürekli izlemekte, yönetimde yer alan diğer öğretim üyelerinin iş yoğunluğunda (hasta, laboratuvar, poliklinik, yönetimsel toplantılar vb.) onlara devamlı ve sürekli bir "göz" olmaktadır. Beceri laboratuvar takibi, komisyon toplantıları, geri bildirimler, sınavlar öncesi ve sonrası soru analizleri gibi rutin işleri takip etmekle birlikte Tıp Eğitimi ile ilgili bilimsel güncel faaliyet ve yayınlardan da haberdardır. Tıp Eğitimi ana bilim dalları günümüz konjonktüründe daha çok hizmet ağırlıklı çalışan tıp fakültelerinde, asıl görev olan lisans ve lisansüstü tıp eğitimi için daha çok güçlendirilmesi gereken bir bölümdür.

TABLO 8: 2017-18 ve 2018-19 Eğitim yılları faz 1 içinde yapılan final ve bütünleme sınavlarında sınav sonrası iptal edilen soru sayıları.

Eğitim öğretim yılı	Toplam soru sayısı	İptal edilen soru sayısı	Yüzde
2017-2018	3400	70	2,06
2018-2019	3400	31	0,91

KAYNAKLAR

1. https://www.yyu.edu.tr/Birimler/14/sayfalar/7177 (Son Erişim Tarihi 01.11.2020)
2. https://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=8.5.23882&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch= (Son Erişim Tarihi 01.11.2020)
3. WIGGINS, Grant. Seven keys to effective feedback. Feedback, 2012;70(1):10-6.
4. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP)- 2014, https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Ulusal-cekirdek-egitimi-programlari/tip_fakultesi_cep.pdf (Son Erişim Tarihi 04.02.2020)
5. Kemahli S. 45. Ek Özel Sayı. Tıp Eğitimi Dünyası; 2016. 15.45-1.
6. Davis MH, Karunathilake I, Harden RM. AMEE Education Guide no. 28: the development and role of departments of medical education. Med Teach. 2005;27(8):665-75.